

означи като експанзия. Шестте месеца от април до септември 2002 г. се характеризират отново с вероятности под 50%, което е признак за рецесия. Продължителността е точно 6 месеца - минимално възможната, както е прието в практиката на различните изследователи.

За последните три месеца на 2002 г. - октомври, ноември и декември, вероятностите за експанзия отново превишават 50%. Възможно е това да е нова експанзия, но за по-сигурно заключение са необходими допълнителни данни.

Прави впечатление, че много от преходите на икономиката от експанзия в рецесия и обратно могат да се свържат с определени важни социално-икономически събития както в страната, така и в чужбина: например кризата с банковата система през 1996 г., въвеждането на валутния борд през 1997 г., войната в Косово през 1999 г., събитията в САЩ през септември 2001 г., породили последвалата рецесия през 2002 г., и други.

Например при изследване на цикличността в БВП чрез декомпозицията на Нелсън и Беверидж (Иванов, 2003, с. 60-74) времето 1994-1995 г. се определя също като експанзия, а преходът се извършва през първото тримесечие на 1996 година. Според данните за безработицата преходът е най-вероятен през май-юни 1996 г., т.е. второто тримесечие. Разминаването е малко.

Периодът юни 1996 - юни 2000 г. според декомпозицията на БВП е една продължителна рецесия. При анализа на безработицата времето е почти същото - юни 1996 - юли 2000 г., но рецесиите са две, а между тях се появява допълнителна експанзия (май 1997 - август 1998 г.). Подобно е положението след 2000 година. Декомпозицията на Нелсън и Беверидж отчита цялостна експанзия, а данните за безработицата показват и кратка междинна рецесия (април - септември 2002 г.).

Следователно получените резултати частично подкрепят датирането, извършено на основата на БВП, но и частично се разминават. Причината за различията може да се търси в няколко направления. От една страна, **данните за безработицата може да съдържат информация, която да допълва и доуточнява информацията, съдържаща се в БВП.** От друга страна, различията може да се дължат на **различните модели и методология на анализа.** Същевременно БВП е агрегатен показател от по-високо равнище в сравнение с безработицата. Той съдържа по-малко смущаващи влияния и затова дава картина с по-малко на брой колебания (цикли).

Необходимо е да се изследва разминаването по-подробно, като целта е да се постигне обединяване на информацията и от двата показателя, което ще позволи да се доуточни картината на икономическия цикъл в България.